

Здорова рослина - здорова родина!

Поради фермерам, городникам і садівникам ■ весна-літо 2015

■ тел/факс: (044) 594 38 83, 594 38 84 або безкоштовний телефон «Гарячої лінії»: 0-800-301-900 ■ www.btu-center.com

СЛОВО ДО ЧИТАЧІВ

Бо в реальності, те, що виставлене на полицях і прилавках, важко назвати «натуальною і здорововою їжею».

«Ми є тим, що ІМО» - ця сентенція легендарного лікаря Гіппократа за 2,5 тисячі років не втратила сенсу. Від якісних харчів (ну, й ще нашої помірності у споживанні), як найбільше залежить наше дорогоцінне здоров'я, «яке не купиш».

Зрозуміло, що людей на планеті більше, тому і харчі треба більше і більше. Тому, розорані мільйони гектарів, вносяться мільйони тонн добрив, для захисту врохаю на поля і садки виприскуються мільйони тонн отрутохімікатів, від псування у харчі пхают мільйони тонн консервантів...

Зрозуміло й те, що голод не тіка (і не дядько, і навіть не ЮНЕСКО), натуральними пиріжками не нагодує. І тому чимало людей їдять лише те, що дозволяють їхні статки. Точніше, те, що є у магазинах. Втім, не тільки там. Навіть на базарі можна почути: «Оте вирощували для людей на продаж, а оце вирощували для себе.» У цьому «для себе» - беззаперечна гарантія якості.

Потреба у натуральних продуктах харчування зростає з кожним днем. І судячи по тенденціям, які є у світі - ця потреба буде з кожним днем лише збільшуватися. В багатьох розвинутих країнах немає навіть можливості виростити натуральну сільськогосподарську продукцію.

У гламурних журналах, рекламі та в Інтернеті повно подібних «апетитних» привабливих картинок. Від таких «їжопейзажів» мимоволі течуть слинки і млюсно спає у шлунку. Так ось яка вона природна їжа, апетитна і смачненька, багатьма людьми майже забута! І де ж вона така запаморочлива є, у якому селі, у якій країні?

Причина цього у недостатній кількості та якості орних земель. Тому такі країни вимушенні вдаватися до застосування штучних добрив, які вже не можуть забезпечувати повну натуральність вихідної продукції...

АЛЬТЕРНАТИВОЮ продуктам сумнівної якості масового агропромислового виробництва стають чисті від хімікатів продукти ОРГАНІЧНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА, які використовує традиційну агротехніку і БІОЛОГІЧНІ МЕТОДИ ЗАХИСТУ ВРОЖАЮ. Тобто, таке, що діє за принципом: «для людей, як для себе».

Зростаючий попит на здорову корисну нешкідливу їжу - це достатній аргумент для розвитку органічного землеробства. Але є не менш суттєві й інші причини для пошуку альтернативних агротехнологій.

Так, досліджено, що мінеральні добрива засвоюються культурними

рослинами не більше, ніж на 30%, решта - вимивається, випаровується, або стимулює розвиток бур'янів.

Хімічні засоби захисту швидко втрачають ефективність через звикання до них збудників хвороб та шкідників. Ви й самі чуєте про все нові «більш ефективні» та, ймовірно, і більш токсичні препарати, які пропонує хімічна індустрія (про це більше на 2-й сторінці - авт.) Якщо навалі шкідників, ще якось вдається протистояти, то проти збудників бактеріозів могутня хімія «буksує». Для прикладу, від мокрої і сухої гнилі втрачається до 30 % врожаю картоплі!

Ось тут на допомогу приходять біопрепарати. Тому, що в основі їхньої дії закладена природня властивість певних корисних мікробів пригнічувати або знищувати своїх конкурентів за їжу і місце існування.

Крім того, не забуваємо, що саме мікроорганізми переробляють незліченну кількість різноманітних відходів, навіть дуже шкідливих. Тим самим вони очищують територію, роблять її більш придатною для нашого існування. Саме завдяки діяльності мікробів покращується родючість ґрунту та забезпечується краще живлення і розвиток рослин.

Отже, землеробство без хімічних пестицидів, зокрема, органічне, дає нам шанс отримати чисті, здорові та смачні продукти на своїй квітучій **ЖИВІЙ ЗЕМЛІ!**

■ Юрій Нагорний, біолог

Навесні, всюдисуща реклама раптом згадує про городників і садоводів і її пропонує їм нові, «надсучасні» препарати від шкідників і хвороб, які одним помахом вирішують усі проблеми. Останньою «фішкою» полювань на покупців є запевняння, що «диво-препарати» для вирощування картоплі та овочів, абсолютно безпечні, дуже ефективні й екологічні. Давайте розберемося.

ЯКЕ «БІО» - НЕ БІО?

Або, Дещо про «ВЕЛИКУ ХІМІЧНУ ПЕРЕМОГУ»

Щорічна весняна рекламна метушня нагадує банальну виборчу кампанію. Та, як відомо, «ніколи стільки не брешуть, як перед виборами, під час війни і після полювання». До цього можна додати ще й весняне полювання на покупців.

● ОТЖЕ, ТРОХИ ИСТОРІЙ...

На врожай завжди є чимало зажерливих зазіхачів, які намагаються його склювати, погризти, висмоктати, розріти чи вкрасти. Тож, землероби завжди були напоготові і думали про якісну «зброю». Щонайбільше дошкуляла навала комах, які за тиждень могли знищити вщент усі труди.

Садівники і городники зі стажем пам'ятають часи, коли різні агротехніки за назвою нагадували зброю масового знищенння: **ДДТ, хлорофос, карбофос, гексахлоран**, які, у принципі, за нищівною дією відрізнялися від хлорпікрину чи зарину лише дозами...

Після ейфорії перших перемог прийшло розчарування. Швидко оті «фоси» на городників вже діяли сильніше, ніж на шкідників. А коли дізналися, що оту «хімзброю» виявили аж у пінгвінах на краю світу, трохи схамнулися: курс від «знищити все» скорегували на «ближче до природи».

Хімвиробники почали виробляти отрути, подібні тим, що містяться у деяких отруйних рослинах - нікотиноїді і піретроїді. На ринку з'явилися «дециси, актари, конфідори і різні фастаки». Вони діяли на шкідників краще та й смерділи вже не так люто. Від них городникам трохи менше запаморочувалося і свербіло. Втім, шкідники, які спочатку попадали від здивування, невдовзі оговталися і завзято почали пристосовуватися.

● ● НОВИЙ ПОВОРОТ...

Тим часом у громаді часом визріли питання: «Ну, шкідників, зрозуміло, треба труті. Ну, а нас, людей, за що? Навіщо нам у хлібі, картоплі й помідорах оті «хлородециси» і «камфідори»?

Не хочемо більше вже тої хімії. А то навіть від назви дустом тхне! Хочемо щось нове, чисте, нешкідливе, екологічно-біологічне!

Світовий «Хімпром» крякнув, піднатужився і видав креативне: **антіхукук і жжукомор**. Ще й приліпашив позначку «БІО» чи «ЕКО». Ось вам, сердешні, купуйте, на радість! (**Від автора: Тут і далі назви отрут змінені для спокійного сну «хімпрому»**).

А на звороті упаковки, там де, як правило, мало хто читає, **малесенькими буквами**, наче, у шпаргалці, зазначено: **Діюча речовина імідаклоприд**.

Така собі синтетична речовина із класу неонікотінів. Середньотоксична для людей і тварин і високотоксична для бджіл. Середній період розкладання у ґрунті 191 день (**півроку!**). Про це на упаковці виробники, зрозуміло, теж скромно умовчують.

Так що, і вищезгадані «жжукомори» та їм подібні клони: **антіколорради, бомбардери, гаррпуни, каноніри, командорри, мангусти, матадорри, напловали, протиколорради, престижжі, смертіжкукам** тощо - це ті ж самі «камфідори». (А всього у списку зареєстрованих в Україні інсектицидів 45 із 251 містять отої імідаклоприд.

Так що, шановні, якщо раптом вам стануть нав'язувати якийсь новий **колорадозабій чи жуконаловал**, не ведіться на назву, а почитайте що там лукаві виробники заховали дрібнесьеньким шрифтом.

● ● ● А ЩО ПОПЕРЕДУ?

На сьогодні для захисту рослин в Україні зареєстровані більше, ніж 5200 пестицидів і агротехніків, які на продукували потужний турботливий «хімпром».

Серед інших пестицидів, згаданий нами імідаклоприд може і не самий токсичний, але всеодно апетиту це не добавляє. Тож, трохи уявіть, **ЧИМ** присмачена наша магазинна їжа.

Зазвичай, агіатори хімзахисту переконують, що це допомагає зберегти до 30-40% врожая. **А біологи свідчать**, що від недозапилення рослин, викликаного отруєнням бджіл та інших комах хімпрепаратами, недобір врожаю складає ...теж 30-40%. Виникає питання: «За що боролися?»

Де ж вихід із цієї «великої хімічної перемоги над шкідниками»?

Перспективним напрямком розвитку агрономії є впровадження безпечних для навколошнього середовища сучасних методів біозахисту рослин. У природі, доки туди не втручається людина, все збалансоване: і вовки, і зайці, і жуки, і картопля. На кожного жука там є своя управа.

Для прикладу, у тій же Америці є хижий клоп Перілюс, який тримає чисельність «смугастих» у нормі. Убийно діє на шкідників і хижий гриб Гіфоміцетес. Тобто, «на родіні агресора» у штаті Колорадо немає проблем з «колорадами»!

Тож, акцентуємо, що **БІОЛОГІЧНИЙ ЗАХИСТ** не діє, мов безрозсудний ковбой, що стріляє в усе навколо, що рухається. **Він працює не на повне знищенні виду, а регулює, тобто зменшує чисельність шкідника-агресора до шкодочинного порогу.**

При цьому не руйнуючи інші природні зв'язки. Біопрепарати не забруднюють навколошнє середовище, бо є частиною природи. І головне, обробляти рослини біопрепаратами можна будь-коли, без небезпеки передозування, а споживати врожай можна будь-якої пори.

Врешті-решт, «біо» походить від грецької «біос - життя». І сьогодні, коли людство стоїть перед вибором: «Хімія чи життя», певен, що ви знайдете правильну відповідь...

■ Юрій Нагорний

Торік «Жива земля» вже розповідала про вирощування томатів турецької селекції сорту Сашер. «Героєм» публікації начебто був цей смачний рідкісного кольору, так званий «чорний» томат. Коли ж зустрілися з людиною, яка їх вирощувала, стало зрозумілим, що не в томатах справа.

Головний герой у цій історії підприємець Михайло Пригода. Він - юрист за фахом, палкий шанувальник біопрепаратів виробництва ПП «БТУ-Центр». Так як він, розповісти про них зможе не кожен. Системний вдумливий підхід допоміг йому зrozуміти дію кожного з препаратів та досягти неабияких результатів у справі вирощування «без усякої хімії» смачних і корисних овочів цілий рік.

Мешкає Михайло у селі Водяне Кам'янсько-Дніпровського району Запорізької області. У Водяному вирощують багато овочів для великих міст України та закордонних споживачів. Зі слів Михайла, вирощувати салатні томати, солодкі і смачні, сортів *Сашер* або *Лінк Роуз*, дуже вигідно. Прибутково вирощувати й огірочки: теж добре розходяться.

Запашними зеленцями у пухирчиках і, особливо, з жовтою квіточкою, хочеться ласувати просто так, без особливого приготування. І всі ці принадні овочі - результат вирощування за допомогою біопрепаратів.

Втім, можете прикинути самі у яку копійку стане удобрення овочів, захист від хвороб та шкідників. **У порівнянні з хімічними засобами захисту рослин біологічні на порядок дешевші.** Крім того, вони не тільки забезпечують захист, але й краще живлення і розвиток рослин. У результаті - рослини віддають не тільки добром врожаєм, а й мають чудовий смак і колір. Такі овочі самі є гарними ліками, їх споживання приносить не тільки естетичне задоволення, але й дає організму багато вітамінів, різноманітних необхідних організму корисних речовин.

ОСЬ КІЛЬКА «СЕКРЕТІВ УСПІХУ» МИХАЙЛА ПРИГОДИ.

■ **«Завжди готуємо ґрунт до посіву та висадки розсади.** Для цього його поливаємо **Біодеструктором-БТУ та біофунгіцидом Фітоцид**. Це дуже важливо для ґрунту теплиць, де за підвищеної температури та вологості швидко накопичуються патогени та шкідники. Препаратами необхідно обробляти ґрунт заздалегідь і лише тоді можна уbezпечити рослини від кореневих хвороб. Для кращої схожості і розвитку сходів насіння обробляємо **біоактиватором Азотофіт-р.**

■ До речі, виявилося, що насіння томатів сорту *Лінк Роуз*, у якого закінчився термін придатності, після обробки **Азотофітом**, мало **схожість 90-95%**, а у насіння без обробки схожість складала тільки 55-70%.

Потім насіння розкладаємо у касети з ґрунтом, обробленим **Фітоцидом**. Через тиждень після сходження обробляємо від пасльонового мінера сумішшю **біоінсектицидів Бітоксібацилін-БТУ та Лепідоцид-БТУ**.

■ **Розсаду пікіруємо у також оброблену зем-**

ляні суміш у сорокові касети та під кожний корінець підсилаємо пучку **Азотофіту-т.** **27-денну розсаду висаджуємо у підготовлений ґрунт.** Після висадки проводимо повторне профілактичне обприскування.

■ **Надалі, звичайний догляд** з використанням **Біокомплексу-БТУ-р, Органік-балансу** - для живлення та розвитку рослин, **Фітоцид та Триходермін** - для захисту від хвороб. Якщо ви хочете покращити результат дії біопрепаратів, **використовуйте прилиплювач Липосам.** Біопрепарати використовувалися для зміцнення кореневої системи, де бактерія сама «витягувала» з ґрунту необхідні елементи для розвитку рослин. **Тож, ніяких особливих секретів і таємничих схем немає!**

В результаті **знімали не менше трьох кілограмів томатів з куща.** Порахуйте, який отримали прибуток!»

Біопрепарати від ПП «БТУ-Центр» настільки надихнули Михайла, що він вирішив створити власний магазинчик та передавати свою віру і досвід про їхню дію усім бажаючим. А це означає, що буде більше здорових та задоволених людей!

■ Записала Ольга Нагорна

■ **Що й казати, за такими овочами завжди стоїть черга покупців!**

Ще зі шкільної ботаніки усім відомо, що гриби люблять жити під деревами, а дерева полюбляють лише «свої» гриби. І що від цієї міцної «лісної любові» народжуються «дітки у капелюшках», які ми так полюбляємо збирати у кошики та відра.

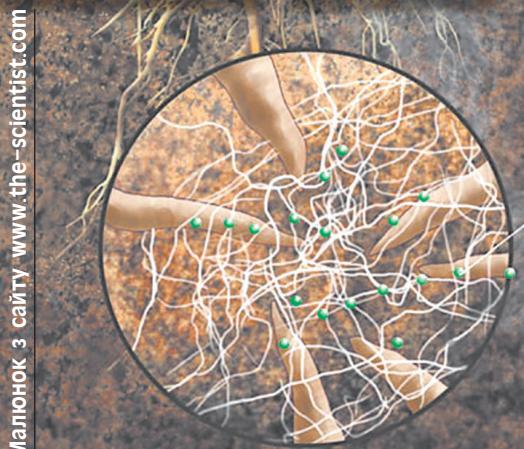
Втім, кожен грибник, висміюючи черговий трофей із лісової підстилки, бачив, що там, у землі, залишаються якісь біляві корінці. Ті корінці, які називаються грибницею, можуть сягати десятки і сотні метрів, і важити десятки кілограмів. А плодові тіла, що стирчать зовні, і які ми збираємо, то мала верхівка «грибного айсбергу», який захований під поверхнею землі.

Так от, згодом, біологи з'ясували, що «підземна дружба» між деревами і грибами значно міцніша, ніж здавалося. Деякі дерева взагалі не можуть жити без грибів і гинуть. Натомість, грибниці багатьох грибів можуть «народжувати» своїх «грибллят» лише під кроною певних дерев. Ну, не ростуть боровики під вишнями, а підосичники під ялинами!

Згодом дослідили, що гіфи грибниці тісно зчеплені із дрібними корінцями дерев, і вони один одного ще й годують! Гриби «перетравлюють» рослинні і тваринні рештки під землею до простих поживних речовин, які любо всмоктуються корінцями дерев, а ко-

МІКОРИЗА:

Малюнок з сайту www.the-scientist.com

рінці доставляють у підземне царство вуглеводи і ферменти, які утворилися у листячку, нагорі під сонечком. І оце взаємокорисне утворення від співжиття, симбіозу дерев і грибів називається **МІКОРИЗОЮ**, у дослівному перекладі **грибокорінь**.

Сучасні дослідники з'ясували, що мікоризу утворюють не лише дерева і шапинкові гриби, а й вся багатотисячна різноманітна грибна армія. А мікоризи потребують майже усі вищі рослини, у тім числі й сільськогосподарські: і хлібні культури, і овочеві, і плодові кущі й дерева.

Яка у цьому користь?

Отому шлюбу-симбіозу рослин і грибів вже понад 400 мільйонів років(!), він сприяє великому розмаїттю форм життя на Землі.

Грибні міцелі проникають безпосередньо у корінці рослини і утворюють мікоризу, яка допомагає рослині всмоктувати воду, важко доступні фосфорні сполуки та інші поживні речовини з ґрунту.

За допомогою гриба рослина використовує ресурси ґрунту на повну потужність. Один корінь з таким завданням не впорався би. Без підтримки грибів рослинам доводиться направляти додаткові резерви на збільшення кореневої системи, замість того, щоб збільшувати наземну частину.

ЧУЛИ УСІ, ПРОТЕ МАЛО ХТО БАЧИВ

Мікориза покращує якість ґрунту, аерацію, пористість, а обсяг загальної поглинаючої поверхні кореня рослини збільшується в тисячу разів!

Також, вона допомагає зміцнювати імунітет, боротися зі збудниками різних захворювань і, навіть, із дошкольними дрібними червами-нematодами.

Що ще може мікориза?

Економить воду до 50%, запасає поживні речовини для рослин; допомагає протистояти посусі, засolenню, впливу важких металів та іншим

стресам; прискорює приживлюваність рослин на новому місці, розвиток коренів і цвітіння на 3-4 тижні; збільшує врожайність, зростання зеленої маси, покращує зовнішній вигляд, смак і аромат!

Чи можна завести мікоризу на власному городі?

Виявляється, вже можна. Чимало грибів утворюють мікоризу з дуже багатою рослинами. Шапинкові гриби утворюють на корінцях дерев чохлики із грибних гіфів, зовнішню, науковою мовою, екзомікоризу. А от на коренях трав'янистих рослин, грибні гіфи глибше проникають до їхніх тканин, утворюючи ендомікоризу, яку раніше вчені вважали мікро-корінцями. Така мікориза сильніше інтегрована у процеси взаємовигідного обміну корисними речовинами.

Ще цікавіше на стор. 7

новинка

Жива Земля біопрепарати

МікоХелп (MusoHelp)

БІОлікування та профілактика:

- кореневих гнилей
- фітофторозу
- бороністої роси та ін.

+збалансоване живлення

потужна коренева система

30г

Вплив мікоризи на врожай картоплі

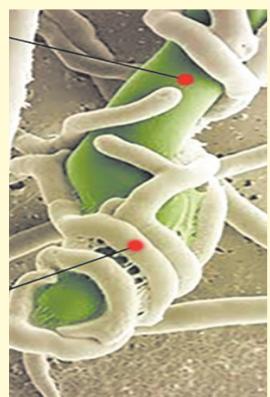

◀ Початок на стор. 6

Яскравим прикладом ентомокоризних грибів є гриб **Триходерма** (з латині *пепрекладається, як "волохата шкіра"* - авт.).

Дослідники виявили, що цей гриб здатний утворювати мікоризу більше, ніж з 60 видами вищих рослин!

Дуже важливо, що, окрім живильної функції, гриб **Триходерма** володіє дуже сильними протигрибковими (антипліснявими) властивостями, як, до речі, і всі симбіотичні гриби. Він пригнічує понад півсотні патогенів, що викликають кореневі і плодові гнилі, макроспоріоз, фузаріоз, фітофтороз, паршу та інші хвороби рослин.

На фото показано, як білі гіфи-«щупальці» **Триходерми** «душать» зелений пліснявий гриб Фузаріум. Цей небезпечний збудник Кореневої гнилі спричиняє відому хворобу «п'яногого хліба». Фузаріозне в'янення (жовтяниця) може знищити до половини розсади чи врожаю.

Біотехнологами ПП «БТУ-Центр» створений **мікоризний препарат Міко-Хелл**, у складі якого є спори корисної Триходерми та агрономічно цінні бактерії.

Він призначений для підживлення рослин з метою захисту проти збудників хвороб, підвищення врожайності та покращення якості продукції. А також - для обробітку ґрунту з метою покращення його родючості та пригнічення збудників хвороб, що передаються через ґрунт та рослинні рештки.

■ Ольга Нагорна,
мікробіолог

Яке добриво «добріше»?

Усіяних добрив багато, кожне має свої переваги і недоліки, і якогось ідеального «супер-пупердобрива» ще не вигадали і навряд чи вигадають. Крім загальновідомих органічних і мінеральних, на ринку з'явилися якісь «біодобрива», «мікродобрива», «бакдобрива» тощо. Давайте розберемося, що ховається за назвами.

ОРГАНІЧНІ

До цієї групи відносять як живі так, і неживі речовини біологічного походження. Це відомі усім,

- свіжий чи перепрілий ГНІЙ свійських тварин, пташиний послид, фекалії;
- ВІКОПНІ – ТОРФ, МУЛ річковий чи ставковий ; ● ВІДХОДИ від переробки ТВАРИННОЇ СИРОВИННИ – кісткове або рибне борошно, стружка рогів і копит тощо; ● ВІДХОДИ ВІД ПЕРЕРОБКИ РОСЛИН – солома, січка, тирса, лушпиння, жом, старий силос; ● КОМПОСТ: зведені і перероблені рештки бур'янів і харчові відходи.

МІНЕРАЛЬНІ

або НЕОГРАНІЧНІ ДОБРИВА можуть бути, природного походження, ● ВІКОПНІ типу селітр, апатитів, сильвініту; господарських відходів – деревний попіл, промислова зола тощо. ● ШТУЧНІ ДОБРИВА промислового виробництва – прості, як азотні, фосфорні, калійні, або змішані, які містять фіксовану кількість поживних елементів, як наприклад, амофоска чи нітрофоска

До «МІНЕРАЛКІ» доречно віднести і **МІКРОДОБРИВА**. Це розчинні солі хімічних елементів, які потрібні рослинам у незначних кількостях, як-то, магній, молібден, мідь, ванадій, марганець, цинк, йод, селен тощо. Вони, зазвичай, містяться у ґрунті, але знаходяться у зв'язаному стані і для коренів малодоступні.

КОМПЛЕКСНІ

Це група ЗМІШАНИХ ДОБРИВ, які містять як органічну, так і неорганічну частину. Вони штучно збалансовані за поживними елементами і не мають постійного складу. Наприклад, торф, збагачений деревним попелом чи калійними добривами.

«А чим удобрювали, те і виросло...» - пожартував якось Михайло Жванецький, додавши згодом, - «ка що виросло, те і їмо». У цьому жарті чималий житейський підтекст, та зрозуміло, що взагалі без добрив вирости щедрий врожай годі сподіватися...

■ ДО «ОРГАНІКИ» слід віднести ● ГУМУС (біогумус) – продукт вермікультури, переробки компосту від розведення земляних червів, їх екскрементів (копролітів). ● СИДЕРАТИ – «ЗЕЛЕНІ ДОБРИВА», рослинна біомаса, яка заорюється у ґрунт.

■ ДО НЕЖИВИХ ОРГАНІЧНИХ ДОБРИВ слід віднести продукти промислової переробки органічної речовини: БАРДУ, ДЕФЕКАТИ, МУЛ очисних споруд тощо. Також, ● вилужені ГУМАТИ, ● композиції біогенних речовин (амінокислот, фітогормонів), ● препарати, що містять НЕЖИВІ КЛІТИНИ МІКРООРГАНІЗМІВ та ПРОДУКТИ їхньої життєдіяльності.

БІОДОБРИВА, АБО МІКРОБНІ

Відповідно, є БАКТЕРІАЛЬНІ та МІКОРИЗНІ, або грибні ПРЕПАРАТИ.

Це нова сучасна група АКТИВНИХ ДОБРИВ, які принципово по-іншому впливають на родючість і врожай, ніж органічні і мінеральні. Біодобрива об'єднують та примножують користь цих добрив. Біопрепарати, до складу яких входять ЖИВІ МІКРООРГАНІЗМИ, спеціально відібрани, а значить і більш активні, «натреновані» давати більшу користь. Це препарати з одним видом мікроорганізмів, як: Азотофіт, Фітоцид, Триходермін, так і комплексні, як: Біокомплекс-БТУ, Органік-баланс, Біодеструктор-БТУ, МікоХелл тощо.

Живі мікروبі «перетравлюють» органіку і мінерали у поживні речовини і мікроелементи, допомагають рослинам у їх засвоєнні. Також, вони оздоровлюють ґрунт, посилюють газообмін і обмін речовин у ньому. При цьому, мікроби виробляють фітогормони, які пришвидшують розвиток рослин, і антибіотики, які захищають рослини і їх самих від ворогів. Мікробні біопрепарати роблять суттєвий вклад і у інтенсивні традиційні, і у органічні агротехнології.

I, беззаперечно, – при вирощуванні овочів, ягід, фруктів, квітів тощо на Вашій дачі!

«Істина у вині!» Багатьом відомий це афоризм. Що ж за ним стоїть? Напевно те, що людина під дією вина стає більш відкритою, природною. Знімаються якісь упередження, недомовки. Не дарма у давнину у римлян важливі державні рішення приймалися за келихом вина. Просимо не плутати сказане з неконтрольованим розпиванням алкоголю.

Та щоби отримати дійсно божественний напій, необхідно добре потрудитися, добре знати тонкощі вирощування виноградного грона, яке надасть неповторний колір та аромат вину. Це, безумовно, і якісна лоза, і здорована земля, і багато сонця для наливу грона цукром та ароматом. Втім, також не обійтись без біопрепаратів.

■ Підготувати земельну ділянку - родючу, пухку, не заражену збудниками хвороб, можна, обробляючи її **Біодеструктором стерні-БТУ** звичайним або біодеструктором **Органік-баланс**.

■ Отримати прекрасні виноградні чубики Вам допоможе **біоактиватор Азотофіт**. Вітаміни і фітогормони, які він містить, прискорюють утворення якісних здорових корінців, а при висадці у ґрунт - забезпечать краще приживлення посадкового матеріалу. Якщо ж при висадці до розчину **Азотофіту** додати **біо-фунгіцид Фітоцид**, молода коренева система буде ще й захищена від хвороб.

■ Навесні, полив молодих та дорослих рослин розчином **Біокомплексу-БТУ** забезпечить краще пробудження та активний розвиток лози і листкової маси.

■ Для захисту від хвороб (орошистої роси, мільдью, сірої гнилі, оїдіуму, антракнозу) необхідна поверхнева обробка пагонів та дорослих рослин препаратами **Фітоцид та Мікохелл разом з прилиплювачем Липосам**. Вони стримають розвиток як грибкових, так і бактеріальних збудників, будуть захищати листя від ушкодження шкідниками та вірусами.

■ Періодична профілактична обробка рослин

упередить розвиток хвороб. Її краще робити раз на 7-10 днів, у залежності від санітарного стану рослин та метеоумов. Також, періодичний полив розчином **Біокомплексу-БТУ** забезпечить стабільний розвиток рослин, краще накопичення цукрів, вітамінів. Для зручності та економії Вашого часу рекомендуємо робити крапельний полив з **Біокомплексом-БТУ**.

Саме так Ви отримаєте смачні, наліті сонцем та неповторним ароматом винні ягоди. Саме такі ягоди будуть мати природний смак та колір, не будуть забруднені пестицидами і не шкідливі для Вашого здоров'я. І отримане саме з таких ягід вино може нести істину і добро!

Дотримуючись цих рекомендацій, з любов'ю до рідної землі та природи і виростив ці чудесні виноградні грона Анатолій Володимирович Войналович з Ірпеня Київської області. (Фото авторські).

новинка

Жива
Земля
БІОПРАПАРАТИ

Актоверм Формула

БІОІНСЕКТИЦИД

для овочів, плодово-ягідних культур та квітів

СТОП

КОМАХАМ-
ШКІДНИКАМ
ТА КЛІЩАМЗЕЛЕНЕ
СВІТЛОЗДОРОВОМУ
ВРОЖАЮ

вирашуй органічне!

ПОРАДА. Якщо бажаєте, щоб ваші улюблені овочі, ягоди і фрукти були добре захищені від надокучливих шкідників, проте не відгонили хімікатами і були гарантовано безпечні для вживання, навіть дітям, застосовуйте **біоінсектицид Актоверм формула**.

АБЕТКА ВРОЖАЮ

**КРОК ЗА КРОКОМ: ТЕХНОЛОГІЧНА СХЕМА
ЗАСТОСУВАННЯ БІОПРЕПАРАТІВ
ПРИ ВИРОЩУВАННІ ОГІРКІВ І ТОМАТІВ**

1. Підготовка ґрунту під розсаду:

ФІТОЦІД-Р 10-20 мл/10 л води
АЗОТОФІТ-Т 15 г/15 кг ґрунтосуміші

2. Обробка насіння (замочування):

АЗОТОФІТ-Р 5-10 мл/ 500 мл води
ФІТОЦІД-Р 5-10 мл/500 мл води
ЛІПОСАМ 5 мл/ 500 мл води

3. Догляд за розсадою.

Підживлення кореневе

АЗОТОФІТ-Р 5-10 мл/10 л води
ФІТОЦІД-Р 10-20 мл/10 л води

4. Підготовка ґрунту перед садінням розсади

ФІТОЦІД-Р 10-20 мл/10 л води
ОРГАНІК-БАЛАНС 5-20 мл/5 л води

5. Обробка коренів перед садінням розсади у відкритий ґрунт:

АЗОТОФІТ-Р 10 мл/ 3-5 л води
ФІТОЦІД-Р 10 мл/ 3-5 л води
ЛІПОСАМ 5-10 мл/ 2-5 л води

6. Догляд за рослинами під час бутонізації, цвітіння та плодоношення.

Увага! Кожні 7-10 днів рекомендовано проводити підживлення, захист від хвороб і шкідників, а саме:

- підживлення кореневе:

АЗОТОФІТ-Р 50-100 мл/ 100 л води;

- підживлення по листю:

ЛІПОСАМ 5-10 мл/ 10 л води;

БІОКОМПЛЕКС-БТУ універс. 15-30 мл/ 10 л води;

● або крапельне: 15-30 мл/100 л води;

- захист від хвороб:

ФІТОЦІД-Р 5-10 мл/ 10 л води

ЛІПОСАМ 5-10 мл/ 10 л води

- захист від шкідників:

ЛІПОСАМ 5-10 мл/ 10 л води;

ЛЕПІДОЦІД-БТУ-Р 35-70 мл/ 2-6 л води;

БІТОКСИБАЦІЛІН-БТУ-Р 35-70 мл/ 5-10 л води.

ПРИМІТКА: УСІ БІОПРЕПАРАТИ ПРИ ОБРОБЦІ РОСЛИН МОЖНА ВІЛЬНО ЗМІШУВАТИ .

Більше інформації
на «ГАРЯЧІЙ ЛІНІЇ» за цим
безкоштовним телефоном:

Або на нашому сайті:

КОРИСНІ
ПОРАДИ

**Вирощуй
органічне!**

www.btu-center.com

Для активації схожості насіння, стимуліації росту та підживлення розсади використовуйте

АЗОТОФІТ®, БІОКОМПЛЕКС-БТУ®

Для захисту від хвороб (кореневих гнилей, борошнистої роси, фітофторозу та ін.) та шкідників (кліщі, колорадський жук та ін.) використовуйте

**ФІТОЦІД®, БІТОКСИБАЦІЛІН-БТУ®,
ЛЕПІДОЦІД-БТУ®**

Для оздоровлення ґрунту та прискорення розкладання рослинних решток використовуйте

ОРГАНІК БАЛАНС®

*Запитуйте
в магазинах
вашого
міста!*

Ня синьо-жовта квітка (інші її назви: братки, брат-і-сестра, фіалка триколірна, у росіян - «анютіни глазки») є уособленням міфологічних уявлень про кровозміщення брата і сестри - двох стихій: вогню і води.

І давньоукраїнська легенда повідомляє: «Цар Вогонь і цариця Водиця світ сотворили».

У багатьох українських легендах та піснях розповідається про хлопця й дівчину, які полюбилися, не знаючи, що вони - брат і сестра. Коли ж закохані довідалися про свою кревну спорідненість, вони вирішили померти, не бажаючи жити у гріху. - Та у лісі звірі їх не чіпали й земля не приймала, і вони пішли у поле.

**«Ходім, сестро, ярами -
розсіймося цвітами.**

**Ой ти будеш синій цвіт,
а я буду жовтий цвіт.**

**Будуть люди квіти рвати -
будуть з нас гріхи знімати»,** - співається в народній пісні.

І сталося диво: тіла їхні зникли безслідно, а на тім місці виросла квітка, забарвлена у три кольори: білій, жовтий і синій. **Білий колір** - то знак весільний, знак єднання двох закоханих; **жовтий** - знак розлуки, вічної розлуки з життям; **синій** - колір неба, під яким рости і цвісти цій квітці та розповідати людям про велике кохання.

Отака давня легенда.

Про братську любов

Однак, синій небесний колір мають лише деякі види братків. Родова ж латинська назва цієї квітки Віоля. Від цієї назви походить інша назва рослини - фіалка. До речі, назва одного із кольорів райдуги фіолетовий. І тут без фіалки не обійшлося. Чому? А тому, що у більшості диких фіалок колір верхніх пелюсток саме фіолетовий.

Втім, завдяки селекціонерам братки засяяли усіма кольорами райдуги. На сьогодні кількість сортів сягає тисячі. В Англії були виведені сорти зовсім чорні, що отримали назву Фауст, світло-блакитні - Маргарита, винно-червоні - Мефістофель. В Америці працювали над збільшенням розмірів квітки. Новітні сорти мають вістину гіантські розміри, порівняно із дикими родичами. Розміри деяких братків вражають: 9-11 см!

Вирощувати братки неважко. Ця рослина любить добре освітлені місця і родючий ґрунт. Не терплять перевозложення і надмірної посухи. А ще слід пам'ятати, що **братки - рослина дворічна**, і якщо посіяти їх цією весною, квітками вони порадують аж через рік.

Також розмножувати братки можна живцюванням.

Для цього в травні-червні з кущиків зрізають зелені пагони з 2-3 вузлами. Їх слід висадити в пухкий ґрунт, поливати і обприскувати водою. Через 3-4 тижні з'являться корені. При розмноженні живцями рослина омолоджується.

Багатьом братки відомі, як «анютіни глазки». Достовірно невідомо, чим прославилася та невідома «Анютка». Одна із оповідок пояснює, що була собі дівчинка надто цікава до чужого життя. Вона підглядала за іншими і тлумачила все на свій розсуд. І за цю надмірну нездорову манію, яку психіатри назвали вуайерізм, Боги перетворили дівчину Анюту на квітку.

Братки - це ще поминальна квітка. Через це в наш час українці часто садять їх на могилах померлих родичів. Ймовірно за все, причиною цього є пам'ять про першопредків - брата і сестру, від яких народився світ...

■ Ю. Нагорний, квітникар

КОРИЧНО!

Весна - це не тільки квіти, струмки, веселий щебет пташок. Це і перші справжні живі вітаміни, за якими так скучила за довгі зими наша душа. І найпершим справжнім весняним овочем є апетитна хрустка соковита редиска.

Це навесні редис самий ранній, а по-суті він ще дуже древній. Історики стверджують, що його вирощували у Стародавньому Китаї ще 3000 років тому назад. Редис - це всього лише карликова скоростигла редька. У редиски налічується більше трьох тисяч родичів. Причому третина великого сімейства отруйна. Але є і цілком істинна рідня. Капуста, ріпа, хрін, гірчиця - всі вони члени цього великого клану.

Втім, і сама редиска буває дуже різною. Не лише класичного червоного кольору з білим хвостиком. Насправді редиска може бути коричневою, бордовою, фіолетовою і навіть жовтою. За смаком ці різно-

Смак Весни

барвні плоди нічим не поступаються червоно-білим, а в якості прикраси для різноманітних салатів вони просто незамінні.

Редиска - наш головний помічник у боротьбі з весняним авітамінозом. Свіжий редис

з'являється в магазинах на тлі торішніх або тепличних овочів і своїм достатком вітамінів викликає зацікавленість усіх сусідів по прилавку. Редиска містить багато аскорбінки, причому чим червоніше коренеплід, тим більше в ньому вітаміну С. Є в редисці і вітаміни групи В, і залізо, необхідне для гарного кольору обличчя і байдарості, і калій, який покращує роботу серця і зміцнює стінки судин.

Завдяки великій кількості клітковини, редиска знижує рівень шкідливого холестерину в крові, виводить з організму токсини.

Ось смачний весняний хрусткий салатик.

ЩО ТРЕБА: 200 г пекінської капусти, 100 г твердого сиру, 7-8 шт. редису (3-4 на прикрасу), 1 свіжий огірок або яблуко, зелена цибуля, кріп, майонез.

ЯК ГОТУВАТИ. Нашинкувати капусту соломкою. Редис натерти крупною теркою. Сир - - дрібними кубиками. Огірок чи яблуко - брускочками.

Змішати подрібнені овочі і заправити майонезом. Потримати на холоді 15-20 хвилин і ще раз перемішати. Викласти у салатник і прикрасити «треугольчиками і ліліями» з редису, цибулею і кропом.

Смачного! З Весною!